

- 2) Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet forelægger:

Forslag til Lov om en Forandring i Lov om Valgmenigheder af 15de Mai 1868.

- 3) Afgjørelse af Formandens Forslag angaaende Nedsættelse af et staaende Udvalg for Forretningsordenen.

- 4) Eventuelt:

Valg af 5 Medlemmer til et staaende Udvalg for Forretningsordenen.

Mødet hævet Kl. 1, 50 M.

Fjerde Møde.

Tirsdagen den 3die December Kl. 1 1/2.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Indenrigsministeren forelægger:

a) Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen. b) Forslag til Lov om Forandring i og Tillæg til Lov om Gaandværks- og Fabriksdrift m. M. af 29de December 1857. c) Forslag til Lov angaaende Udredelsen af forskellige, Amts- og Kjøbstadkommunerne paahvilende Udgifter. d) Forslag til Lov om Landdistrikters Indlemmelse i Kjøbstæderne. e) Forslag til Lov, hvorved Indspørsret meddeles forskellige Udlændinge.

Indenrigsministeren: Det første af disse Forslag angaar Forsørgelse under det offentlige Fattigvæsen. Dette Lovforslag har til Grundlag den Betænkning, der ifjor er afgiven af det i 1869 nedsatte Fattigudvalg, og skjøndt Regjeringen med megen Anerkendelse har modtaget denne Kommissionens Betænkning, vil det dog, efter hvad jeg skal tillade mig at foredrage, vise sig, at man ikke i alle Retninger har kunnet følge Kommissionens Forslag. Man har visse med Kommissionen maattet være enig om de Steder, hvor det i den nuværende Fattiglovgivning vilde være mest nødvendigt at anbringe Reformen, og man har selvfølgelig ogsaa maattet være enig med Kommissionen om de Midler, som der kunde anvendes paa disse Steder, men man har derimod ikke troet altid at kunne følge Kommissionens Forslag i de

Konsekventer, hvortil den har udført dem, idet det er forekommet Regjeringen, at man stundom vel ubelukkende havde lagt Accenten paa Fattigvæsenets Interesse og undertiden ikke taget tilstrækkeligt Hensyn til Interesser, som man i Livet ikke uden Stæde kan tilside sætte. Kommissionen har væsentlig rettet sin Opmærksomhed paa tre Punkter i den nugsældende Lovgivning, nemlig for det Første, at denne ikke tilstrækkelig tager Hensyn til, at Forsørgelsen af en Erærende kan og efter Grundlovens Forudsætning skal paahvile Andre, forinden der bliver Spørgsmaal om at gaa til det offentlige Fattigvæsen, dernæst at den navnlig i sine Bestemmelser om Forsørgelsesstedet ikke tilveiebringer en saa ligelig Fordeling af Forsørgelsesbyrden, som ønskeligt var, og endelig, at den ubetingede Ret, som baade ifølge den hidtilværende Lovgivning og ifølge Grundloven tilkommer den Erærende til at erholde Fattigunderstøttelse, ikke i vor nuværende Lovgivning er ledt af saadanne Korrektyver, som kunne gjøre det sandsynligt, at den offentlige Forsørgelse ikke paatræves, uden hvor en tvingende Nødvendighed er tilstede. — Hvad det første af de af mig paapegede Forhold angaar, maa man vistnok være enig med Kommissionen i, at, naar der er Spørgsmaal om, at den Erærendes Forsørgelse paahviler Andre end Fattigvæsenet, da ligger det nær at erkjende, at baade Slægtskab og Ægtekab og Ændesforhold ere saadanne Forhold, der afgive et tilfredsstillende Grundlag for en Forsørgelsespligt; men man har troet — uden at jeg her skal indlade mig nærmere paa Detaillerne — at den ærede Kommission her er gaaet noget for vidt i sine Konsekventer, og navnlig er gaaet en Del udover det, som den nuværende Lovgivning hjemler. Noget, man paa dette Omraade vist neppe bør gjøre, da den bestaaende Tilstand jo har en ikke ringe Betydning ligeoverfor den almindelige Bevidstheds Opfattelse af disse Forhold. De Modifikationer, der ere fæste, have altsaa ikke deres Grund deri, at man ikke har erkjendt, at baade Ægtekab og Slægtskab vare i og for sig fuldt tilfredsstillende Grundlag for en Forsørgelsespligt, men man har ikke troet, at det gif an at opstille en aldeles ubetinget juridisk Forpligtelse, udover hvad den nuværende Lovgivning tilsteder; man har vel anerkjendt Forpligtelsen, men har gjort den afhængig af, at Omstændighederne vare saaledes, at det af Dyrigheden erkjendtes, at de gjorde det rigtigt at lade Forpligtelsen træde i Kraft. — Hvad særlig Ændesforholdet angaar, er Kommissionen ogsaa gaaet noget videre, end man har anset det rigtigt at foreslaa det ærede Thing, idet den ikke blot har fastholdt, hvad den nugsældende Lovgivning i denne Henseende opstiller, men endogsaa har udvidet Husbondens og Løremestrens Forpligtelse i en ikke ubetydelig Grad, Noget, man ikke har kunnet finde stemmende med den Udvikling, som Livet har taget, idet det jo synes, at